

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL ĮTARIAMŲJŲ, KALTINAMŲJŲ IR NUTEISTŲJŲ UŽ SEKSUALINIO
POBŪDŽIO VEIKAS, PADARYTAS PRIEŠ VAIKUS, KONTROLĖS IR
PREVENCIJOS ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2784(6) IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS ĮTARIAMŲJŲ, KALTINAMŲJŲ IR NUTEISTŲJŲ REGISTRO
ĮSTATYMO NR. XI-1053 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR.
XIVP-3058(2)**

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2024 m. rugpjūčio 1 d. sprendimo Nr. SV-S-1477 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1 ir 2 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pritarti Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų už seksualinio pobūdžio veikas, padarytas prieš vaikus, kontrolės ir prevencijos įstatymo projekto Nr. XIVP-2784(6) (toliau – Įstatymo projektas XIVP-2784(6)) ir Lietuvos Respublikos įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro įstatymo Nr. XI-1053 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3058(2) (toliau – Įstatymo projektas XIVP-3058(2)) (toliau abu kartu – Įstatymų projektai) tikslui, tačiau nepritarti Įstatymų projektais siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms dėl toliau išvardytų priežasčių:

1. Įstatymų projektuose siūloma sukurti naują registrą, kuris būtų kuriamas pertvarkant Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą (toliau – ĮKNR) ir išskaidant pastarąjį į du registrus ĮKNR bei Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų už nusikalstamas veikas seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, padarytas prieš vaikus, registrą (toliau – Registras).

Pažymėtina, kad ĮKNR yra kaupiami atitinkami duomenys apie visas nusikalstamas veikas (įskaitant ir nusikalstamas veikas seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, padarytas prieš vaikus) bei jas padariusius asmenis (toliau – ĮKNR objektai). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi, ĮKNR tvarkomi dėl ĮKNR objektų ikiteisminio tyrimo metu priimtų nutarimų ir nutarčių bei teismo nagrinėjimo metu priimtų nutarčių ir nuosprendžių duomenys, duomenys apie jiems paskirtų bausmių vykdymą ir atlikimą, taip pat duomenys apie jų teistumą, teistumo laiko sutrumpinimą, teistumo panaikinimą ir išnykimą. Pastebėtina, kad tiek Įstatymo projekto XIVP-2784(6) 6 straipsnio 1 dalyje nurodomi Registro informacinės sistemos objektai, tiek šio straipsnio 2 dalyje nurodomi Registro informacinėje sistemoje tvarkomi duomenys apie Registro informacinės sistemos objektus yra tie patys, kaip ir šiuo metu ĮKNR kaupiami duomenys. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nepateikiama argumentų, kodėl esamas ĮKNR yra nepakankamas ar kitaip nepajėgus užtikrinti siekiamo

tikslo praktinio įgyvendinimo. Tad Įstatymų projektuose siūlomas nustatyti teisinis reguliavimas, kuriuo vadovaujantis numatoma kurti naują Registrą, o ne pasinaudoti veikiančio ĮKNR funkcionalumu kuriant prevencines priemones seksualiniams nusikaltimas prieš vaikus, neatitinka teisėkūros tikslingumo ir efektyvumo principų.

Pažymėtina, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 22 straipsnio 1 dalimi, registras pradedamas kurti, kai reguliuojant visuomeninius santykius, atsirandančius sprendžiant ekonominius, socialinius, teisėsaugos ar kitus uždavinius, yra reikalingas objekto ar objektų įregistravimo faktas, siekiant jį panaudoti prieš kitus asmenis ar sukelti kitų teisinių pasekmių. Šiuo metu tokio poreikio nėra, nes duomenys, kuriuos ketinama tvarkyti siūlomame kurti Registre, jau yra tvarkomi ĮKNR. Įstatymo projekto XIVP-2784(6) nuostatomis nėra siūloma nustatyti jokio naujo teisinio reguliavimo, susijusio su asmenimis (Registro informacinės sistemos objektais), kurių duomenys būtų renkami, ar apie šiuos asmenis renkamų duomenų apimtimi (kokie duomenys renkami), o yra siūloma identiškus duomenis tiesiog išskaidyti į du atskirus registrus. Be kita ko, atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Įstatymo projekto XIVP-2784(6) 7 straipsnio 3 dalimi, duomenys į Registrą būtų teikiami iš ĮKNR. Toks teisinis reguliavimas neatitiktų Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme įtvirtintų valstybės informacinius išteklius sudarančių duomenų valdymo ir tvarkymo principų bei prieštarautų šio įstatymo 36 straipsnio 4 dalies nuostatomis, nustatančioms, kad subjektams draudžiama už valstybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto ir kitų valstybės pinigų fondų lėšas pakartotinai kurti ir naudoti naujas informacinių technologijų priemones ar bendrojo naudojimo informacinių technologijų sprendinius, kurie yra analogiški jau sukurtiems ir kaip informacinių technologijų paslaugos teikiamiems bendrai naudoti informacinių technologijų sprendiniams, ar įsigyti pačias informacinių technologijų paslaugas, jeigu jos jau yra sukurtos ir pateiktos bendram naudojimui.

Be to, išskaidant ĮKNR duomenis į du atskirus registrus ir atsisakius ĮKNR tvarkyti duomenis apie asmenis, įtariamus, kaltinamus ar nuteistus už seksualinius nusikaltimus prieš vaikus, šių duomenų tvarkymo atsisakymas iškreiptų duomenų tvarkymo ĮKNR esmę, sumažintų ĮKNR veiklos veiksmingumą ir sudarytų informacijos spragas keičiantis informacija nacionaliniu ir Europos Sąjungos (toliau – ES) lygmeniu, tuo tarpu būtent ES lygmeniu siekiama tokias spragas panaikinti. Pabrėžtina, kad teistumo duomenų keitimosi ES lygmeniu mechanizmu siekiama, *inter alia*, užtikrinti, kad už seksualinius nusikaltimus prieš vaikus nuteistas asmuo tuo atveju, jei apkaltinamąjį nuosprendį priėmusios ES valstybės narės nuosprendžių registre yra įregistruotas to asmens atžvilgiu priimtas apkaltinamasis nuosprendis ir jei tokiu nuosprendžiu buvo skirtas ir įregistruotas nuosprendžių registre teisės dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla atėmimas, nebegalėtų nuslėpti tokio nuosprendžio ar draudimo, siekdamas užsiimti profesine veikla, susijusia su vaikų priežiūra kitoje ES valstybėje narėje. Taigi, toks duomenų išskaidymas pakenktų tinkamam Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų vykdymui, atsižvelgiant į tai, kad ĮKNR duomenimis su ES valstybėmis narėmis keičiamasi (duomenys teikiami ir gaunami) per Europos nuosprendžių registrų informacinę sistemą (toliau – ECRIS). Be to, ECRIS papildyti kuriama centralizuota ES valstybių narių, turinčių informacijos apie priimtus trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės apkaltinamuosius nuosprendžius, nustatymo sistema (toliau – ECRIS-TCN), kuriai taip pat turės būti teikiami ĮKNR duomenys apie Lietuvos Respublikoje nuteistus trečiosios šalies

piliečius nepaisant to, už kokias nusikalstamas veikas nuteistas asmuo. ECRIS-TCN turėtų būti viena iš sąveikaujančių ES didelio masto informacinių sistemų policijos ir teismo bendradarbiavimo, prieglobsčio ir migracijos srityje, kuri padėtų ES užtikrinti aukšto lygio saugumą, todėl būtina užtikrinti teisingos informacijos šioje sistemoje buvimą ir jos nuolatinį atnaujinimą bei pašalinimą. Be to, pažymėtina, kad įgyvendinant 2007 m. spalio 25 d. Europos Tarybos konvenciją dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos prieš juos 37 straipsnį ir siekiant užsienio šalių kompetentingoms institucijoms perduoti duomenis apie fizinius asmenis, nuteistus už šioje konvencijoje nurodytus nusikaltimus, nuo 2015 m. birželio 1 d. ĮKNR tvarkomi šių asmenų genetinio profilio (DNR) analizių duomenys. Atsisakius minėtų duomenų tvarkymo ĮKNR, būtų sutrikdytas asmens duomenų teikimas pagal minėtą konvenciją.

2. Įstatymo projekto XIVP-2784(6) 12 straipsnis numato įpareigojimus Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas) gauti ir perduoti Registro tvarkytojui informaciją apie asmens, esančio įkalinimo, priklausomybės ligų ar kitoje gydymo įstaigoje faktinį gyvenamosios vietos adresą; taip pat Įstatymo projekto XIVP-2784(6) 17 straipsnis numato pareigą sudaryti ir Policijos departamento interneto svetainėje skelbti seksualinių nusikalstamų veikų rizikos žemėlapi.

Vadovaujantis Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 435 „Dėl Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), 11 punktu, ĮKNR tvarkomi bendrieji duomenys apie nuteistuosius, įskaitant ir duomenis apie gyvenamąją vietą (adresą) (Nuostatų 11.9 papunktis), todėl policija disponuoja šiais duomenimis prevenciniams veiksams vykdyti. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 42 straipsnio 6 dalimi ir 72⁴ straipsniu, teismui seksualinio pobūdžio nusikalstamas veikas prieš mažamečius ir nepilnamečius asmenis padariusiam asmeniui paskyrus įpareigojimą pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą, iki teismo nustatyto termino pabaigos asmuo, planuodamas išvykti iš gyvenamosios vietos ilgiau kaip septynioms paroms, privalo ne vėliau kaip per tris dienas nuo išvykimo pranešti apie tai policijos įstaigai, kurios teritorijoje yra asmens gyvenamoji vieta iki jos pakeitimo. Šiuo atveju policija turi duomenis apie, teismo nuomone, pavojingiausių seksualinių nusikaltėlių gyvenamosios vietos pokyčius. Pabrėžtina, kad jau galiojantis teisinis reguliavimas atitinka būtiną šiuo atveju proporcingumo principą, kai toks įpareigojimas skiriamas atsižvelgiant į padaryto nusikaltimo pobūdį, o ne visiems asmenims, nepriklausomai nuo jų statuso baudžiamajame procese.

Vadovaujantis Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2002 m. rugsėjo 13 d. įsakymu Nr. 439 „Dėl Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 10.1, 10.3 ir 10.13 papunkčiais, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Informatikos ir ryšių departamentas) vykdo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos valdomų ir Informatikos ir ryšių departamento tvarkomų registų informacinių sistemų ir valstybės informacinių sistemų, nurodytų šių nuostatų priede, tvarkytojo funkcijas, užtikrina Vidaus reikalų ministerijos valdomų ir Informatikos ir ryšių departamento tvarkomų registų informacinių sistemų ir valstybės informacinių sistemų tarpusavio sąveiką ir sąveiką su ES didelės apimties informacinėmis sistemomis bei kitomis nacionalinėmis registų informacinėmis sistemomis ir valstybės informacinėmis sistemomis, kitais informaciniais

ištekliais, bei rengia ir skelbia oficialiąją statistiką apie nusikalstamumą Lietuvos Respublikoje. Informatikos ir ryšių departamento skelbiama oficialioji statistika atvaizduojama Nusikalstamų veikų žinybinio registro duomenų žemėlapyje, kuriame jau šiuo metu galima matyti seksualinių nusikaltimų pagal atitinkamus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso straipsnius padarymo vietas atitinkamais laikotarpiais. Taigi, Įstatymo projekto XIVP-2784(6) nuostatos, kurios numato įpareigojimus dėl seksualinių nusikalstamų veikų rizikos žemėlapio kūrimo, neatitinka teisėkūros efektyvumo ir tikslingumo principų.

Be to, Įstatymo projekto XIVP-2784(6) 18 straipsnio 2 dalimi siūloma nustatyti, kad informacija apie nusikalstamą veiką seksualinių nusikalstamų veikų rizikos žemėlapyje (nusikalstamos veikos straipsnis, padarymo data ir vieta), turėtų būti skelbiama nedelsiant, kai tokia informacija gaunama. Tokio žemėlapio poveikis visuomenei, ypač reikalavimas nusikalstamą veiką atvaizduoti konkrečios vietovės 0,5 km spinduliu, turėtų neigiamų pasekmių, kadangi atokiose kaimo gyvenamosiose vietovėse toks atvaizdavimas gana aiškiai nurodytų aukos gyvenamą vietą, o tai neabejotinai galėtų sukelti antrinę vaiko viktimizaciją. Be to, neretu atveju tokios informacijos skelbimas nedelsiant būtų negalimas dėl asmenų atžvilgiu ikiteisminiuose tyimuose vykdomų neviešo pobūdžio priemonių bei pakenktų ikiteisminio tyrimo sėkmei.

3. Įstatymo projekto XIVP-2784(6) 9 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad „Registro informacinės sistemos tvarkytojas visus su registro informacinės sistemos objekto įregistravimu susijusius duomenis registro informacinėje sistemoje panaikina <...>“, kai „<...> ikiteisminio tyrimo teisėjas priėmė sprendimą dėl ikiteisminio tyrimo nutraukimo ar patvirtino prokuroro nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą <...>“. Pažymėtina, kad Įstatymo projektu XIVP-2784(6) siūlomam reglamentavimui trūksta nuoseklumo. Atitinkamai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 214 straipsnio nuostatomis, ikiteisminio tyrimo teisėjas vienašališkai nutartimi gali nutraukti ikiteisminį tyrimą BPK 212 straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais atvejais, o BPK 212 straipsnio 3–9 punktuose numatytais atvejais ikiteisminis tyrimas nutraukiamas ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimu, kuris patvirtina prokuroro nutarimą dėl ikiteisminio tyrimo nutraukimo. Kita vertus, BPK 212 straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytais atvejais (kai ikiteisminio tyrimo metu paaiškėja, kad yra BPK 3 ar 32 straipsnyje numatytų aplinkybių ar kai ikiteisminio tyrimo metu nesurenkama pakankamai duomenų, pagrindžiančių įtariamojo kaltę dėl nusikalstamos veikos padarymo) ikiteisminis tyrimas gali būti nutrauktas vienašaliu prokuroro nutarimu, kuriam nereikalingas ikiteisminio tyrimo teisėjo patvirtinimas. Pažymėtina, kad tokių ikiteisminio tyrimo nutraukimo atvejų neapima Įstatymo projekto XIVP-2784(6) 9 straipsnio 1 dalies nuostatos ir, neatsižvelgiant į tai, kad įtariamajam prokuroro nutarimu ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas, pavyzdžiui, kai ikiteisminio tyrimo metu nesurenkama pakankamai duomenų, pagrindžiančių įtariamojo kaltę dėl nusikalstamos veikos padarymo, duomenys apie jį bet kuriuo atveju būtų įtraukti į Registrą, o tai nulemtų neproporcingą ir nepagrįstą šio asmens teisinės padėties pabloginimą.

4. Įstatymo projekto XIVP-2784(6) 10 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad Registro Viešojoje duomenų bazėje esantis duomenų rinkinys yra viešai prieinamas interneto svetainėje peržiūrai visiems duomenų gavėjams šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta apimtimi. Įstatymo projekto XIVP-2784(6) 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad viešai prieinami yra duomenys dėl Registro informacinės sistemos objekto teismo nagrinėjimo metu priimtų nuosprendžių už nusikalstamas veikas seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui,

padarytas prieš vaikus, taip pat už nusikalstamas veikas dėl vaiko išnaudojimo pornografijai, pelnymosi iš nepilnamečio asmens prostitucijos, nepilnamečio asmens įtraukimo į prostituciją, vaiko pirkimo arba pardavimo, duomenys apie nuteistiesiems asmenims paskirtų bausmių vykdymo ir atlikimo vietą, jeigu paskirta laisvės atėmimo bausmė, taip pat šie duomenys:

- 1) asmenį identifikuojantys duomenys: gimimo vietos šalis, pavardė, vardas;
- 2) nuosprendžio paskelbimo ir įsiteisėjimo data;
- 3) nuteistojo asmens nuotrauka;
- 4) aktuali asmens, įregistruoto Registro informacinėje sistemoje, nuolatinė ar laikinoji gyvenamoji vieta.

Atsižvelgiant į tai, kad Registre būtų tvarkomi asmens duomenys, toks tvarkymas turi atitikti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR) reikalavimus.

BDAR kelia reikalavimus teisės aktams, kuriais siekiama įtvirtinti tam tikrus apribojimus, pavyzdžiui, kai numatomas asmens duomenų viešinimas. Visų pirma teisės aktas, kuriuo įtvirtinami apribojimai, turi atitikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką, pagal kurią tokie apribojimai galimi, laikomi pagrįstais, jeigu atitinka dvi sąlygas: 1) yra teisėti ir 2) būtinai reikalingi demokratinėje visuomenėje.

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2002 m. kovo 14 d. nutarime taip pat nurodyta, kad „pagal Konstituciją riboti žmogaus teises ir laisves galima, jeigu yra laikomasi šių sąlygų: tai daroma įstatymu; ribojimai yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises bei laisves ir Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, taip pat konstituciškai svarbius tikslus; ribojimais nėra paneigiama teisių ir laisvių prigimtis bei jų esmė; laikomasi konstitucinio proporcingumo principo“.

Asmens duomenų tvarkymas Registre, įskaitant Registre tvarkomų asmens duomenų skelbimą internete, būtų atliekamas vadovaujantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punkte įtvirtinta sąlyga, t. y., kai tvarkyti duomenis būtina, kad būtų įvykdyta duomenų valdytojui taikoma teisinė prievolė. BDAR 6 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad ES valstybės narės gali toliau taikyti arba nustatyti konkretnes nuostatas BDAR taisyklių taikymui pritaikyti, kiek tai susiję su duomenų tvarkymu, kad būtų laikomasi šio straipsnio 1 dalies c punkto, tiksliau nustatydamos konkrečius duomenų tvarkymui keliamus reikalavimus ir kitas teisėto ir sąžiningo duomenų tvarkymo užtikrinimo priemones. Vadovaujantis BDAR 6 straipsnio 3 dalimi, duomenų tvarkymo tikslas nustatomas teisiniame pagrinde, kai tvarkymas atliekamas vadovaujantis šio straipsnio 1 dalies c punktu. Tame teisiniame pagrinde galėtų būti išdėstytos konkrečios nuostatos pagal BDAR taikomų taisyklių pritaikymui, įskaitant bendrąsias sąlygas, reglamentuojančias duomenų valdytojo atliekamo duomenų tvarkymo teisėtumą, tvarkytinų duomenų rūšis, atitinkamus duomenų subjektus, subjektus, kuriems asmens duomenys gali būti atskleisti ir tikslus, dėl kurių asmens duomenys gali būti atskleisti, tikslo apribojimo principą, saugojimo laikotarpius ir duomenų tvarkymo operacijas bei duomenų tvarkymo procedūras, įskaitant priemones, kuriomis būtų užtikrintas teisėtas ir sąžiningas duomenų tvarkymas.

Pagal BDAR 10 straipsnį asmens duomenys apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas arba susijusias saugumo priemones remiantis BDAR 6 straipsnio 1 dalimi tvarkomi tik prižiūrint valdžios institucijai arba kai duomenų tvarkymas leidžiamas ES arba

ES valstybės narės teisė, kurioje nustatytos tinkamos duomenų subjektų teisių ir laisvių apsaugos priemonės. Bet kuris išsamus apkaltinamųjų nuosprendžių duomenų registras tvarkomas tik prižiūrint valdžios institucijai.

Įstatymo projekte XIVP-2784(6) siūlomos priemonės – asmens duomenų viešo skelbimo internete – proporcingumas nėra pagrįstas įvertinus alternatyvias priemones tikslams pasiekti, kurios kuo mažiau ribotų teisę į privatumą, ir nepaaiškinta, kodėl jos laikomos nepakankamomis. Pavyzdžiui, nėra įvertinta, ar šių tikslų negalima pasiekti Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme nustatytomis priemonėmis, kaip antai pareiga asmenims, kuriems taikomi šio įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje numatyti apribojimai, dirbant, atliekant praktiką, stažuotę, teikiant paslaugas ar užsiimant savanoriška veikla, kuri tiesioginiais ir reguliariais kontaktais susijusi su vaikais, turėti ĮKNR duomenų pagrindu suformuotą galiojantį teisėto darbo su vaikais kodą, kurio galiojimą darbdavys, priimančioji organizacija, juridinis asmuo, kuris pasitelkia asmenį teikti paslaugas, priima asmenį atlikti praktiką, stažotis, turi tikrinti periodiškai, bet ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus. Vaiko atstovai pagal įstatymą taip pat gali paprašyti pateikti teisėto darbo su vaikais kodą asmenų, kurie verčiasi individualia veikla ar teikia paslaugas juridiniams ar fiziniams asmenims, taip pat vykdo bet kokią kitą veiklą, jei ši veikla, paslaugos ar juridinio asmens, kuriam teikiamos paslaugos, veikla tiesioginiais ir reguliariais kontaktais susijusios su vaikais, o šie asmenys privalo jį pateikti. Be to, Įstatymo projekte XIVP-2784(6) nėra nurodyti aiškiai apibrėžti ir teisėti tikslai, kuriais asmens duomenys bus tvarkomi Registre ir viešai skelbiami internete, tokiu būdu juos padarant prieinamus neapibrėžtam ratui asmenų, t. y. ne tik tiems asmenims, kurie turi teisėtą interesą tokius asmens duomenis gauti; nepagrįsta, kodėl yra būtina rinkti ir viešinti tokią duomenų apimtį (pavyzdžiui, nėra aiškus asmens motinos mergautinės pavardės ar tėvų vardų ir pavardžių tvarkymo Registre, taip pat bausmių vykdymo ir atlikimo vietos, tikslios gyvenamosios vietos, gimimo vietos skelbimo poreikis). Taip pat nėra pagrįsti Įstatymo projekto XIVP-2784(6) 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse siūlomi asmens duomenų tvarkymo Registre ir skelbimo internete terminai ir jų skaičiavimo taisyklės (įvertinant ir tai, kad Įstatymo projekto XIVP-2784(6) 19 straipsnio 4 dalyje terminai siejami išimtinai su teistumo galiojimu). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šiame punkte, pažymėtina, kad Įstatymo projekte XIVP-2784(6) nėra pakankamai reglamentuoti su asmens duomenų tvarkymu susiję klausimai pagal BDAR 6 straipsnio 3 dalį ir 10 straipsnį, o Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nėra pateikta informacijos ir argumentų, pagrindžiančių siūlomą teisinį reguliavimą.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal BDAR 35 straipsnio 3 dalies b punktą, BDAR 10 straipsnyje nurodytų asmens duomenų apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas tvarkymas dideliu mastu yra vienas iš atvejų, kai reikia atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą. Vadovaujantis šio straipsnio 10 dalimi, jeigu duomenų tvarkymas pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies c arba e punktą turi teisinį pagrindą ES arba ES valstybės narės teisėje, kuri yra taikoma duomenų valdytojui, ir tokia teisė reglamentuoja atitinkamą konkrečią duomenų tvarkymo operaciją ar operacijų seką, o poveikio duomenų apsaugai vertinimas jau buvo atliktas kaip dalis bendro poveikio vertinimo priimant tą teisinį pagrindą, 1–7 dalys netaikomos, išskyrus atvejus, kai ES valstybės narės mano, kad prieš pradedant duomenų tvarkymo veiklą būtina atlikti tokį vertinimą. Pažymėtina, kad šiuo atveju Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nėra pateikta informacijos, kad poveikio duomenų apsaugai vertinimas būtų atliktas Įstatymo projekto XIVP-2784(6) atžvilgiu.

5. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodyta, kad Įstatymų projektams įgyvendinti reikės papildomų lėšų iš valstybės biudžeto: 705 tūkst. eurų Registrui įdiegti ir apie 226 tūkst. eurų kasmet Registrui palaikyti. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad minėtų lėšų Vidaus reikalų ministerijai Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nenumatyta.

Atsižvelgiant į tai, kad 2025–2027 metų valstybės biudžetas buvo projektuojamas laikantis fiskalinės drausmės politikos, įvertinus ekonominį neapibrėžtumą dėl geopolitinės situacijos nestabilumo ir jau priimtus ir numatomus valstybės finansinius įsipareigojimus (papildomas krašto apsaugos finansavimas, numatomas ženklus socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių dydžių padidinimas), pažymėtina, kad artimiausiu metu valstybės galimybės priimti papildomų ilgalaikių finansinių įsipareigojimų, susijusių su Įstatymų projektuose siūlomų nuostatų įgyvendinimu, yra itin ribotos.

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras